

Verschijnt om de 14 dagen

Radiowereld

N.V.R.D.

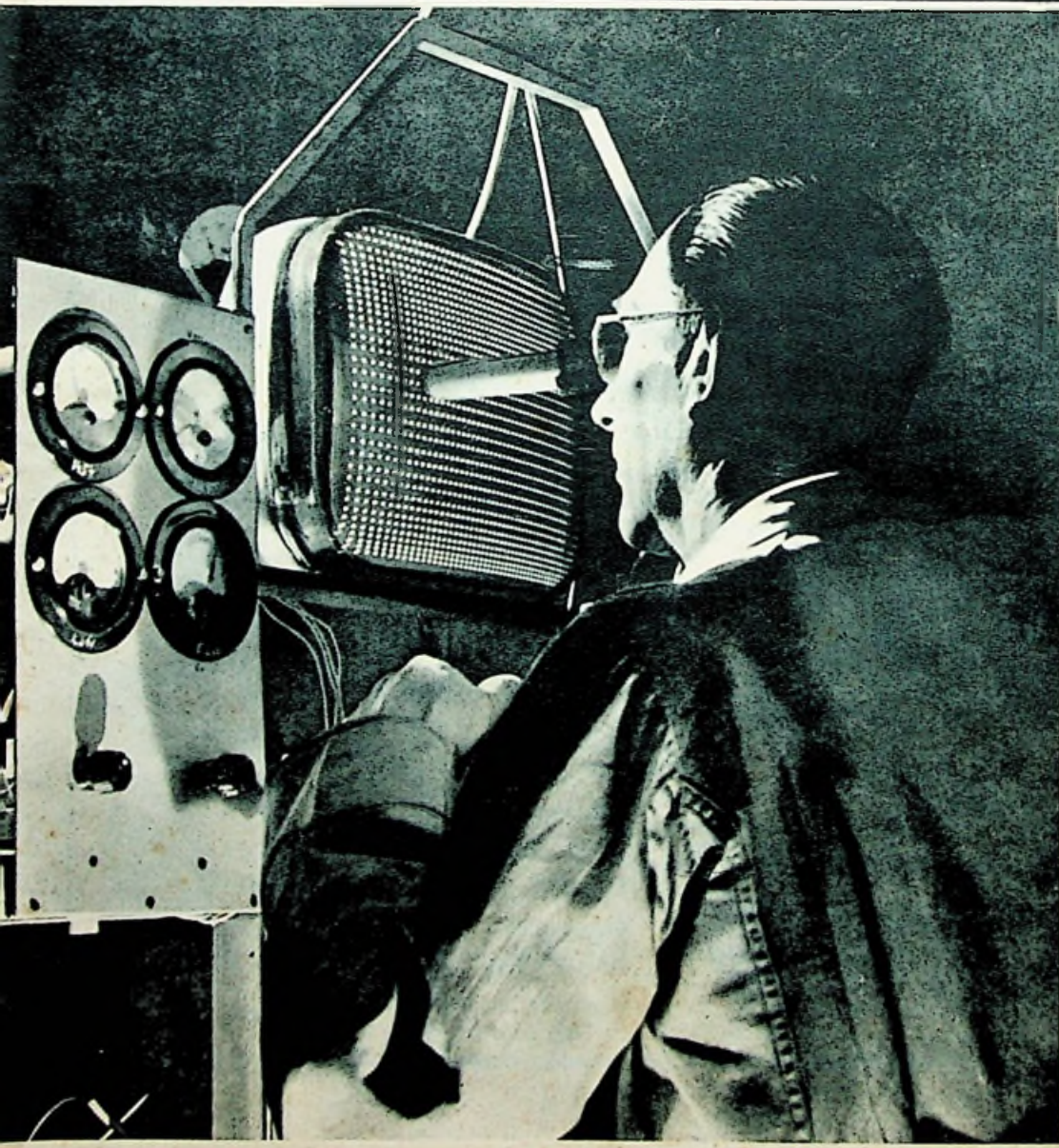
N.O.R.G.

CEBUBERA

RADIO

TELEVISIE

OFFICIEEL ORGAAN VAN N.V.R.D. - CEBUBERA EN N.O.R.G.

No 3

8 Januari 1953

6e Jaargang

In dit nummer o.a.

Oud- en Nieuwjaar '52-'53

Pro-memorieposten voor boekjaar 1953

Technisch-constructionele opzet der Duitse AM/FM-ontvangers

Nieuw uitgebrachte radio-apparatuur

Beëindigen van een arbeidsovereenkomst

*Plaats
uw bestelling
bij de grossier*

Publicatie van de N. O. R. G.

Het geheim...

van de **JOBOTON**
platenwisselaars

Twee modellen:
f.148.- en f.178.-

Alle functies in één!

Eenvoudig en bedrijfszeker

GEPATENTEERD
over de gehele wereld

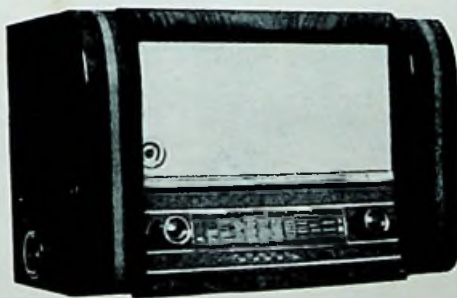

„Jobo“ - Leidsegracht 90 Amsterdam. Telefoon 30705.

Helios

NEDERLANDSE
TECHNISCHE MIJ

Olympiastraat 12 - BREDA - Tel. 7669

Technische
gegevens op
aanvraag

Aantrekkelijke
korting

Eigen
financiering

Aanbetaling 10%

Type „FIDELIO“

Prijs f 376.50

Super met bijzondere
Muziekkwaliteit.

Afmetingen :

550 x 340 x 270 mm.

Radiowereld

Orgaan van: „N.V.R.D.", Nederlandse Vereniging van Radio-
Detailhandelaren, waaronder begrepen Televisie-Detailhandelaren
en Televisie- en Radioreparateurs - „CEBUBERA", Centraal
Bureau tot Bescherming van de Belangen van de Radiohandel -
„N.O.R.G.", Nederlandse Organisatie v. d. Radio-Groothandel

REDACTIECOMMISSIE: R. F. van Heusden, B. J.
Lankkamp, C. P. van Solingen, J. Weenenk, J. Wigerink

REDACTIE-ADRES: Keizersgr. 606, Amsterdam, Tel. 40027
JOURNALISTIEK VERZORGER: J. J. Lichtenveldt

VERSCHIJNT OM DE 14 DAGEN

OUD- EN NIEUWJAAR 1952-1953

door B. J. LANKKAMP,
Voorzitter der Redactie-commissie

De overgang van het oude op het nieuwe jaar is bij uitstek geschikt om met onze gedachten terug te gaan naar het jaar, dat heenging. Wij doen dat op verschillend terrein.

Als ik dit artikel voor *Radiowereld* schrijf, zijn mijn gedachten uiteraard bezig met de radiohandel en zijn organisatie. Het jaar 1952 lachte ons als radiohandelaren al van het begin af niet erg tegen. De neergang in de verkoop was begonnen en wij vreesden het ergste. Deze pessimistische gedachten, hoezeer ook af te keuren voor een zakenman, zijn toch wel voor een groot deel van onze leden bewaarheid — door verschillende oorzaken heeft de verkoop praktisch zelfs enkele maanden stil gestaan. Echter, als ik mij niet vergis, zijn de omzetcijfers in de laatste maanden van het jaar toch

meegevallen. Laten wij dus maar zeggen: „Eind goed, al goed".

In de verkoop van televisietoestellen zit nog niet veel gang. In een ander artikel schreef ik reeds, dat waarschijnlijk ook daar, wellicht voor de naaste toekomst, wel verandering in zal komen. Laten wij als radiohandelaren de industrie, die zoveel doet om de televisie ingang te doen vinden, steunen. Wie weet of in 1953 niet ineens de vraag naar televisietoestellen komt.

Eén ding staat vast, voor de verkoop van radio- en televisie-apparaten zal harder moeten worden gewerkt dan tijdens de jaren die voorbij gingen. Het is nu eenmaal zo, dat als de economische toestand wat minder wordt, wij harder moeten werken voor onze boterham. Maar ik meen nog altijd, dat een boterham, waar voor gewerkt is, ons het beste smaakt.

Als ik het werk van de organisatie de revue laat passeren, dan constateer ik, uit de te onze beschikking staande gegevens, dat alle afdelingsbesturen en berechttingscommissies in het afgelopen jaar veel werk hebben verzet; veel werk ook om het Bindend Besluit te handhaven. De wijze, waarop dit is geschied, dwingt onze bewondering af. Een enkele fout hier en daar, maar hoe kan het ook anders in een grote landelijke organisatie als de N.R.V.D. Jammer is het, dat ook in '52 hier en daar bleek, dat er handelaren zijn, die van de

(Vervolg op pag. 60).

KORT Commentaar!

● Als termijn voor de dit jaar in *Earis Court*, Londen, te houden 20ste Nationale Radio Tentoonstelling werd door de Raad voor de Radio-Industrie het tijdvak 1 tot 18 September aangegeven ● De Zwitserse omroep zal dit voorjaar met experimentele TV-uitzendingen beginnen, waarvoor te Zürich een 685-lijnen zender wordt geïnstalleerd ● Eind September bedroeg het aantal der door de Britse PTT uitgereikte kijkvergunningen 1.655.446; het aantal geregistreerde autoradio's beliep op die datum 163.886 ● Hier te lande kwam het aantal luistervergunningen volgens de telling van 1 Dec. op 1.719.435 tegen 1.710.815 op 1 Nov. Naar de stand op 1 Nov. is het aantal centrale-aansluitingen 485.875 (v. m. 484.920) ● Volgens Westduitse autoriteiten is binnenkort van Russische zijde een krachtig aether-offensief te verwachten, in de Sovjetzone zijn in opdracht van het Kremlin uiterst sterke omroepzenders in aanbouw ● De Engelse Televisieraad is opnieuw tot leven gewekt en heeft de aanvullende opdracht om advies uit te brengen terzake ontwikkeling van de geluids-omroep op UKG. Vakkringen menen hierin een aanwijzing te zien dat de Britse radio-industrie, tot heden te veel in beslag genomen door legeropdrachten om wijziging te brengen in het productieschema der omroepoestellen, het oog weer meer op de civiele productie gaat richten. Aandacht trekkend zijn verder de in de vakpers geuite bezwaren tegen het aanblijven van G. O. Stanley (directeur van *Pye Ltd*) en Darnley Smith (directeur van de met de Rank-film-organisatie gelieerde *Cinema Television Ltd*) als leden der Televisieraad. Hun commerciële funatie en belangen worden daarmee onvereenigbaar geacht ●

B. J. LANKKAMP

toestanden van 1937—1938 niets hebben geleerd en deze hebben vergeten. Anders zouden zij het werk der besturen zeker beter waarderen. Maar genoeg hierover.

Ook op andere wijze wil ik 1952 nog even in gedachten naar voren brengen. En dan denk ik aan hen, die om gevorderde leeftijd of andere oorzaken onze N.V.R.D.-gelederen verlieten. Hieronder waren enkele zeer gewaardeerde afdelingsbestuurders. Wij denken ook aan degenen, die emigreerden. Gaarne willen wij hen allen nog toewensen, dat het hun goed moge gaan. Wij denken natuurlijk ook aan hen, die door de dood ons ontvielen. Lang niet allen kennen wij zelfs bij name, maar wij willen hen allen in dankbare herinnering herdenken.

En dan gaan onze gedachten uit naar hen, die zij achter lieten. Wat is vooral het laatste stukje van het jaar, met het Kerstfeest en Ouden Nieuwjaar, pijnlijk. Op die dagen wordt de ledige plaats telkens weer ontdekt. God trooste hen allen.

Een woord van dank aan allen, die ons op enigerlei wijze steunden in 1952 is, naar ik meen, op zijn plaats. Het aantal is te groot om op te noemen, daarom geen enkele naam.

En zo hebben wij dan even met onze gedachten gedwaald in het oude jaar. In genen dele waren wij volledig, maar dat is ook niet de bedoeling.

En nu dan nog een blik vooruit, want er is geen stilstand mogelijk. De twaalf slagen van de klok in de Oudejaarsnacht nemen even veel tijd in beslag, als op elke andere willekeurige tijd van het jaar. Het is te begrijpen, dat wij ons afvragen: „Wat zal 1953 ons brengen?” Beste vrienden, daar is niet over te praten.

Alles is verborgen voor onze ogen. Eén ding is echter zeker, dat wij in 1953 allen ons best moeten doen voor ons gezin, voor onze zaak en voor onze organisatie. Al is het niet altijd zeker, dat hard werken wordt beloond op de wijze, die wij wensen, zeker is het waar, dat zij, die menen in 1953 met de handen over elkaar te kunnen gaan zitten, bedrogen zullen uitko-

men. Laten wij dus in 1953 het beste geven, dat wij bezitten. Laat ik ook in dit eerste nummer van Radiowereld in 1953 U mogen opwekken tot collegialiteit.

Beste vrienden, ik spreek veel mensen en kom telkens weer tot de conclusie, dat zij, die door de wereld gaan, zonder aan anderen te denken, een arm en niet te benijden leven leiden. Andersom, dat zij, die, naast hun werk voor de zaak en het gezin, toch ook nog gevoel en medeleven voor hun collega's en andere mensen kunnen opbrengen, een rijk leven hebben.

Ik geloof, dat het genoeg is. Laten wij zo het jaar 1953 mogen ingaan. Kon het zijn door het volbrengen ook in 1953 van de oude opdracht: „Onze naasten lief te hebben gelijk ons zelve!”

Gaarne wens ik alle medewerkers, ik denk hier ook aan de leden van Cebubera en de N.O.R.G. en al onze leden van harte Gods beste zegen, ook voor het jaar, dat komt.

Bij de omslagfoto

Het is op plekken als deze — in de speurkamers der grote radiolaboratoria — dat de toekomst gestalte aanneemt en reeds beleefd wordt als daarbuiten, in onze wereld, om het behoud van het afgeleefde nog veldslagen woeden.

Het zijn vorsers als deze, die ons als een Columbus vooruit zeilen op de oceaan der metergolven, aan welks einder die Nieuwe Wereld van televisie en UKG-omroep lokkend wacht.

Overzicht van aantallen geregistreerde radiotoestellen en aansluitingen op het Rijksradiodistributienet in het tijdvak 1-6-'50 tot 1-12-'52

Datum	Radiotoestellen	Centrale
1 Juni '50	1.413.631	490.458
1 Juli '50	1.426.561 (+ 12.930)	488.412 (— 2046)
1 Aug. '50	1.432.266 (+ 5.705)	486.379 (— 2033)
1 Sept. '50	1.439.202 (+ 6.936)	485.003 (— 1376)
1 Oct. '50	1.445.736 (+ 6.534)	484.619 (— 384)
1 Nov. '50	1.457.427 (+ 11.691)	485.065 (+ 446)
1 Dec. '50	1.471.260 (+ 13.833)	485.535 (+ 470)
1 Jan. '51	1.482.215 (+ 10.955)	485.568 (+ 33)
1 Febr. '51	1.500.071 (+ 17.856)	484.006 (— 1562)
1 Mrt '51	1.512.430 (+ 12.419)	482.188 (— 1818)
1 April '51	1.527.597 (+ 15.117)	480.844 (— 1344)
1 Mei '51	1.541.080 (+ 13.483)	479.396 (— 1448)
1 Juni '51	1.533.630 (+ 12.550)	478.265 (— 1131)
1 Juli '51	1.562.841 (+ 9.211)	477.523 (— 742)
1 Aug. '51	1.570.750 (+ 7.909)	476.969 (— 554)
1 Sept. '51	1.578.788 (+ 8.058)	477.500 (+ 531)
1 Oct. '51	1.590.555 (+ 11.767)	478.201 (+ 701)
1 Nov. '51	1.603.158 (+ 12.603)	479.785 (+ 1584)
1 Dec. '51	1.613.326 (+ 10.168)	482.171 (+ 2386)
1 Jan. '52	1.621.412 (+ 8.086)	484.230 (+ 2059)
1 Febr. '52	1.634.846 (+ 13.434)	484.620 (+ 390)
1 Mrt '52	1.649.775 (+ 14.929)	484.250 (— 370)
1 April '52	1.658.494 (+ 8.719)	484.012 (— 238)
1 Mei '52	1.668.000 (+ 9.506)	483.385 (— 627)
1 Juni '52	1.677.458 (+ 9.458)	482.807 (— 578)
1 Juli '52	1.684.564 (+ 7.106)	482.658 (— 149)
1 Aug. '52	1.690.806 (+ 6.242)	483.047 (+ 389)
1 Sept. '52	1.696.211 (+ 5.405)	483.133 (+ 86)
1 Oct. '52	1.702.771 (+ 6.560)	485.875 (+ 955)
1 Nov. '52	1.710.815 (+ 8.044)	
1 Dec. '52	1.719.435 (+ 8.620)	

Sociale Verzekering en Liquiditeit

Van verschillende zijden werden vragen gesteld over de mogelijke moeilijkheden, die zich voor kunnen doen, nu werkgevers, voorheen aangesloten bij één van de Raden van Arbeid, in Januari 2 x premie zullen moeten betalen, n.l. éénmaal de premie over het 2e halfjaar 1952 aan de Raad van Arbeid en de tweede het voorschot 1e halfjaar 1953 aan een bedrijfsvereniging.

Zoals reeds in ons nummer van 27 November onder de aandacht gebracht, heeft zich op 1 Januari j.l. in de uitvoeringsorganisatie van de sociale verzekeringswetgeving een ingrijpende wijziging voltrokken, die voor allen, die personeel in dienst hebben, van groot belang is. Op die datum zal n.l. iedere werkgever van rechtswege voor de uitvoering van de Ziektewet, de Kinderbijslagwet en (voor wat de premie-inning betreft) ook voor het Ziekenfondsenbesluit zijn aangesloten bij zijn eigen vak-bedrijfsvereniging.

Dit verplichte lidmaatschap geldt reeds sinds 1 Juli 1952 voor de uitvoering van de Werkloosheidswet. Voor al deze wetten zullen de Raden van Arbeid dus niet meer zijn ingeschakeld.

Met de hierbedoelde reorganisatie wordt voldaan aan een reeds jarenlang door het georganiseerde bedrijfsleven naar voren gebrachte wens. Door middel van de afgevaardigden der organisaties hebben de werkgevers, in samenwerking met de afgevaardigden van de werknemersorganisaties, de uitvoering van de genoemde wetten dan zelf in handen.

Voor het 1e halfjaar 1953 kan deze op zichzelf verblijdende gang van zaken echter voor sommige bedrijven moeilijkheden in de liquiditeit ten gevolge hebben. Wat is n.l. het geval? Werkgevers, die bij de Raden van Arbeid waren aangesloten, zijn gewend voor de Ziektewet en de Kinderbijslagwet hun premie achteraf te voldoen. De bedrijfsvereniging, waar hun personeel ingaande 1 Januari 1953 verzekerd is, zal daarentegen reeds direct een voorschotpremie moeten heffen. Het gevolg is, dat deze werkgevers dus begin 1953 twee nota's te betalen zullen krijgen, n.l. van de Raad van Arbeid over het 2e halfjaar 1952 en van de bedrijfsvereniging een voorschotnota voor het 1e halfjaar 1953.

Uit het overleg, dat hieromtrent met de Bedrijfsvereniging voor Detailhandel en Ambachten (Detam) te Utrecht, waarbij vele middenstanders

zijn aangesloten, is gebleken, dat deze bedrijfsvereniging zeer wel de bezwaren ziet, die dit voor betrokkenen kan meebrengen. Zij is dan ook gaarne bereid mede te werken aan een oplossing om de moeilijkheden te overbruggen.

Wanneer men door de ontvangst van twee nota's in liquiditeitsmoeilijkheden zou komen te verkeren, kan men zich, onmiddellijk na ontvangst van de nota van de Detam, met deze bedrijfsvereniging in verbinding stellen om tot een afbetalingsregeling te komen.

Hieraan zal, zo op stipte afdoening der termijnen gerekend kan worden, steeds gaarne worden voldaan.

Ongetwijfeld is de Detam bereid ook met werkgevers, die niet bij de Raad van Arbeid aangesloten zijn geweest, doch die eveneens met liquiditeitsmoeilijkheden te kampen hebben, een regeling tot betaling in termijnen te treffen.

Nog enkele punten, voor een deel met de reorganisatie samenhangende, vragen de aandacht:

a. *Ziekmeldingen van personeel moeten voor gevallen, die in 1952 aan-*

gevangen zijn, nog geschieden bij de bedrijfsvereniging of de Raad van Arbeid, waarbij men thans nog is aangesloten. De gevallen, die op of na 1 Januari 1953 aangevangen, moeten worden aangegeven bij het nieuwe orgaan.

Opgemerkt wordt, dat, in afwijking van de regel, welke dienaangaande bij de Raden van Arbeid bestaat, bij de Detam de ziekte-aangiftes door de werkgever moeten worden ingediend.

b. *Kinderbijslag over 1952 wordt nog uitgekeerd door het huidige uitvoeringsorgaan. Over 1953 door de nieuwe bedrijfsvereniging, waar dus ook de lijsten voor 1953 moeten worden aangevraagd.*

c. *De nieuwe bedrijfsvereniging zal U tijdig een nieuwe kaart zenden, waarop vermeld staat, waarbij de werkgever is aangesloten en tevens hoeveel hij op het loon van de werknemers voor de verschillende wetten moet inhouden.*

d. *Schutbladen van Ziekenfondscouponboekjes, die vóór 1 Januari 1951 zijn gedateerd, verliezen aan het einde van dit jaar hun waarde.*

Als U dergelijke schutbladen nog in Uw bezit mocht hebben, stuurt U ze dan direct in naar het oude uitvoeringsorgaan!

e. *Mocht U, hoewel U personeel in dienst hebt (ook tijdelijk) nog niet bij een bedrijfsvereniging zijn aangesloten, meldt U dan alsnog onmiddellijk aan.*

Ledenvergadering Afdeling Zuid-Holland Noord, gehouden op 18 November 1952 in het Parkhotel te Den Haag

Op bovengenoemde datum hield deze afdeling haar jaarvergadering. De voorzitter, de heer G. H. Vermeulen, opende deze vergadering met een hartelijk woord van welkom tot de aanwezigen, speciaal tot de heer Miermans, waarna hij het verenigingsleven in korte trekken schetste. Tevens besprak spreker de omzetten, de teruggang hiervan en de maatregelen die hiertegen genomen kunnen worden.

In zijn slotwoord deelde de heer Vermeulen mede, dat dit de laatste maal zou zijn, dat hij als voorzitter deze vergadering zou toespreken,

daar hij voor deze functie bedankt had en haar aan een jongere wilde overdragen. In dit verband werd aan de tweede voorzitter, de heer J. A. M. Eijckelhof, de voorzittershamer overhandigd. De heer Eijckelhof, die daarop de verdere vergadering leidde, dankte de heer Vermeulen voor diens inleiding en bracht hem tevens namens de leden dank voor hetgeen hij in zijn bestuursfunctie voor de N.V.R.D. heeft gedaan.

Bij het behandelen van het jaarverslag bleek, dat één der leden van de Commissie van Bijstand

Bij de intrede van 1953 doen wij al onze leden, zomede bestuurderen en leden van de in zo prettige samenwerking met onze organisatie verbonden CEBUBERA en N.O.R.G., onze beste wensen toekomen. Een gelukkig jaar - succes en voorspoed!

HOOFDBESTUUR N.V.R.D.

reeds geruime tijd ziek is en er werd voorgesteld dit lid enige bliken van medeleven te zenden in de vorm van een fruitmand. Het Jaarverslag werd vervolgens door de vergadering goedgekeurd. Door Drs J. de Lavieter, Accountant van de afdeling, werd het financieel verslag toegelicht. Tevens werd het verslag van de Kascommissie voorgelezen. Besloten werd aan de penningmeester decharge te verlenen voor het gevoerde beheer.

In de plaats van het aftredende lid der Kascommissie, de heer Weenenk, werd benoemd de heer Stauthamer. De begroting voor het verenigingsjaar 1952/1953 werd overeenkomstig het voorstel van het Bestuur goedgekeurd, nadat verschillende posten onder de loupe zijn genomen en toegelicht.

MEDEDELING

aan leden
van de afdeling
Zuid-Holland Zuid

Aan alle leden van de afdeling Zuid-Holland Zuid zijn in November j.l. de contributiekaarten voor het verenigingsjaar 1952/1953 verzonden.

Vriendelijk wordt verzocht de verschuldigde contributie te gireren op girorekening no 60000 t.n.v. de Nederlandse Middenstandsbank N.V. te Den Haag ten gunste van onze afdeling.

Mocht op 1 Januari het verschuldigde bedrag niet in ons bezit zijn, dan zal voor de leden, die nog niet aan hun financiële verplichtingen hebben voldaan, een kwitantie voor het betreffende bedrag, verhoogd met zegel- en incassokosten, worden afgegeven.

Ter voorkoming van vele overbodige werkzaamheden verzoeken wij de leden echter zoveel mogelijk te gireren.

De Penningmeester

Een gedachtenwisseling vond plaats over het propagandafonds. Men is van mening dat dit fonds niet kan beantwoorden aan het gestelde doel. Hierna vond de verkiezing van drie bestuursleden plaats. In de plaats van de heer Vermeulen werd de heer Vogelzang gekozen, terwijl de heren Eijkelhof en Van der Gaag herkozen werden als bestuurslid. Aan de orde kwamen nog de voorstellen voor de vergadering van de verenigingsraad, welke uitvoerig werden besproken. Verschillende punten werden ter afhandeling aangenomen en het Bestuur kreeg mandaat om op deze vergadering het standpunt van onze afdeling uiteen te zetten. De verschillende onderwerpen zijn zolang in behandeling geweest en overwogen dat de zaalwachter reeds voor ontruiming der zaal kwam, toen de rondvraag aan de orde werd gesteld. Verschillende vragen werden gesteld en beantwoord, waarna de Voorzitter zijn dank uitte voor de genoeglijke wijze waarop vergaderd is. Spreker wekte de leden op bij een volgende ledenvergadering weer allen aanwezig te zijn.

Voor de leden van de afdeling Zeeland

In de tweede helft van Januari 1953 worden de contributie-kwitanties verzonden, ten bedrage van f 19,—, plus incassokosten. Deze incassokosten kunt U besparen door bovengenoemd bedrag over te maken op onze giro 431527, N.V.R.D. Afd. Zeeland, Souburg of Nederlandse Middenstandsbank te Middelburg.

Mogen wij de leden, die nog geen opgave inzonden van het aantal door hen ingekochte toestellen over 1951—1952 vriendelijk verzoeken dit alsnog te doen?

HET BESTUUR

Prijswijziging

Het Bureau van Cebubera deelt ons mede, dat de Rema Electronics te Amsterdam de bruto-verkoopprijs van onderstaande radio-ontvangtoestellen als volgt nader heeft vastgesteld:

Merk:	Type	Nw	Brutopr.
SABA	Villingen W II	f	395,—
SABA	Lindau W II	f	425,—
SABA	Bodensee Export	f	590,—

Overjarig

Tevens bericht genoemd bureau ons, dat de Rema Electronics te Amsterdam het radio-ontvangtoestel SABA type Villingen WP met ingang van 15 Februari 1953 overjarig heeft verklaard, hetgeen voor de leden der N.V.R.D. betekent, dat de verkoopprijs van dit apparaat m.i.v. 15 Mei 1953 geheel vrij is.

Overjarig (Rectificatie)

In Radlowereld van 13 November j.l. en van 11 December j.l. werd een bericht opgenomen inzake het overjarig verklaren van het „Graetz” radio-ontvangtoestel, type 156 W. Beide berichten blijken, voor wat betreft de datum van overjarig worden, foutief te zijn.

Het „Graetz” radio-ontvangtoestel, type 156 W is met ingang van 1-11-'52 overjarig verklaard, derhalve is de handel dus met ingang van 1 Februari 1953 vrij in het bepalen van de brutoverkoopprijs van dit toestel.
Adm.

Brengt in de handel

Het Bureau van Cebubera deelt ons mede, dat de N.V. Fridor Fabrieken te Den Haag onderstaand radio-ontvangtoestel in de handel zal brengen: FRIDOR Type FM 300 f 425,—.

Aanmelding pensioen- en spaarfondsen

Pensioen- en spaarfondsen en werkgevers, die een andere pensioenvoorziening voor hun personeel hebben getroffen dan in de pensioen- en spaarfondsenwet is vastgelegd, moeten zich aanmelden bij het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid, dat daartoe op verzoek formulieren toezendt. Deze aanmeldingsplicht houdt niet in, dat de pensioenvoorzieningen reeds aan de bepaalde wettelijke bepalingen moeten zijn aangepast.

PRO-MEMORIE POSTEN VOOR BOEKJAAR 1953

„Sterk door samenwerking”

Het afgelopen jaar 1952 is in het bijzonder voor de radiohandel een moeilijk jaar geweest. De zeer hoge weeldebelasting heeft de verkoop van radio-ontvangtoestellen op een ongekend laag niveau gebracht. De moeilijkheden, hierdoor ontstaan (grote voorraden, dreigende illiquiditeit en geen winst), waren niet gering.

Echter, juist in deze zo moeilijke periode bleek hoe noodzakelijk een hechte organisatie, zoals wij die nu hebben, is. Zonder deze voortreffelijke organisatie zou een afglijden naar de ellendige toestand van vroeger, waarbij de ene handelaar al een hogere korting gaf dan de andere, niet te voorkomen geweest zijn. Er zijn helaas altijd mensen, die van de vrijheid hun gegeven misbruik maken en juist dit is de oorzaak geweest, dat er nu in zekere zin een gebonden vrijheid heerst. De wetten zijn er nu eenmaal om de bonafide mensen tegen de malafide te beschermen.

In de Schepping, die volmaakt is en steeds in een toestand van wording verkeert, is de assimilatie en dissimilatie in volkomen evenwicht. Dit assimilatie- en dissimilatieproces verloopt in causaal verband gezien eveneens volgens onaantastbare natuurwetten.

Wij mensen spreken van chaos en kosmos, maar vergeten, dat alleen in ons denken sprake kan zijn van

chaos en kosmos. Wij vinden ons, nu wetenschap en techniek zo ver gevorderd zijn, zó belangrijk maar vergeten, dat de geschiedenis der mensheid door Gods Vinger als in water geschreven wordt.

Alleen door waar en dienend te zijn, door te aanvaarden en een ander iets van jezelf te geven, en als goed mens samen te werken overeenkomstig de aanvaarde verplichtingen.

I. PIKET

en besluiten, treedt een juist evenwicht, zonder spanningen, op.

Moge het jaar 1953 voor U allen een gezegend en voorspoedig jaar zijn, een jaar waarin door hechte onderlinge samenwerking volgens bovenstaande beginselen veel bereikt kan worden, tot heil van ons allen.

I. PIKET

Adjunct-directeur
Nederlandse Standard Electric Mij N.V.

„Tien procent”

Met dank aan de Redactie voor de vriendelijke uitnodiging een enkel woord tot de Nederlandse Radiohandel te zeggen bij de aanvang van 1953, beginnen wij met alle bij de radiohandel betrokkenen, zowel voor hun gezinnen als voor hun zaak een zeer voorspoedig 1953 toe te roepen.

Voorspoed, inderdaad; deze voorspoed hebben velen van ons zelf in de hand. Er is nog zo ontzettend veel te doen op het gehele terrein van de radio, mits men actief is.

Nemen wij de nuchtere feiten. Er zijn in Nederland ca 1.720.000 bezitters van radiotoestellen, waarbij natuurlijk velen met verouderde apparaten en apparaten, die reeds jaren in gebruik zijn. Is het vreemd te veronderstellen, dat men toch minstens eens in de 10 jaar een nieuw radiotoestel koopt? Deze termijn kan natuurlijk veel korter zijn, als de radiohandelaar, die uit zijn administratie en kaartsysteem weten kan waar de oude en oudere toestellen staan, actief er achteraan zit. Tien procent vernieuwing betekent de mogelijkheid van meer dan 170.000 apparaten per jaar.

Er zijn 484.000 abonné's op de Radiocentrale. Zouden de leden van de N.V.R.D. deze abonné's niet kunnen bijbrengen, hoeveel meer keus in programma's, en dus in ontspanning, zij hebben, wanneer zij een eigen toe-

Een aantal voormannen uit industrie en groothandel werd door **RADIOWERELD** bereid gevonden om, in analogie met een voortreffelijk Amerikaans gebruik, ter gelegenheid van de jaarwisseling een kort woord te richten tot de Nederlandse radiohandel.

Overtuigd dat deze - uiteraard strikt persoonlijke - opmerkingen met veel belangstelling zullen worden gelezen en met grote erkentelijkheid voor de sympathieke wijze waarop men haar uitnodiging heeft willen verstaan, spreekt de redactie de hoop uit dat deze samenspraak aan het begin van het jaar een vaste instelling mag worden.

PRO-MEMORIE POSTEN VOOR BOEKJAAR 1953

(Vervolg)

stel aanschaffen? Zelfs voor een schappelijke prijs kan men zich veel meer vreugde verschaffen en wanneer men het aangeschafte toestel na vijf jaar zou vernieuwen, kost het minder dan een aansluiting op de Radio-centrale.

Leden van de N.V.R.D., neemt U voor in 1953 tenminste 10 % van deze abonné's een eigen toestel te verkopen en U hebt er een markt van ca 50.000 apparaten bij. Voeg hierbij de gezinnen, die nog geen radio hebben, en dat zijn er altijd nog 500.000, en de jonge gezinnen, die zich in 1953 vormen, dan zult U het met ons eens zijn, dat er een groot terrein braak en het geld op straat ligt, mits men er achteraan zit en het opzoekt.

M. FRANKEN

Heren Radiohandelaren, de tijd, dat men bij U zonder meer kwam kopen, de z.g. kopersmarkt, is reeds lang voorbij en wij zitten nu in de verkoopmarkt, waar een dikke boterham wacht op hem, die zijn activiteit ontplooit.

In de beperkte ruimte, die ons kon worden toegestaan, moeten wij kort zijn.

Wat er op het gebied van versterker-apparatuur voor fabrieken, hotels, restaurants, cantines, enz. nog te doen is, laat zich niet onder woorden brengen. Maar het is nog heel wat.

En tenslotte de televisie. Wij weten wel, het is nog lang niet ideaal, maar wij zijn op de goede weg. De prijzen van de TV-apparaten en de kwaliteit noden zeker tot kopen. Op televisiegebied staan wij volkomen aan het begin, maar door gezamenlijke krachtsinspanning is er enorm veel te bereiken. Vecht met ons mee voor het grote doel: een gezonde televisiehandel in Nederland.

Dat U de activiteit weet op te brengen tot heil van Uw zaak en van Uw gezin, is voor 1953 onze oprechte wens.

N.V. Philips' Verkoop-Maatschappij voor Nederland,
M. FRANKEN, Directeur

„500.000”

Het is een goede oude gewoonte elkander bij de jaarwisseling een voorspoedig Nieuwjaar toe te wensen en wij maken dan ook gaarne gebruik van de ons geboden gelegenheid alle leden der N.V.R.D., zowel in zakelijk opzicht, als in hun gezinsleven, onze allerbeste wensen voor 1953 aan te bieden.

1952 is in vele opzichten niet gemakkelijk geweest. Over één ding kunnen wij allen ons verheugen: de verlaging der Weeldebelasting op radio van 30% op 15% en op televisie van 30% op 4%, tengevolge waarvan het prijsniveau der apparaten belangrijk lager is komen te liggen, hetgeen de verkoop ongetwijfeld heeft gestimuleerd. De tijd van wachten totdat de klanten komen is echter lang voorbij en iedere handelaar zal ook in 1953 zijn beste beentje moeten voorzetten om de omzet op peil te houden.

Een nieuw jaar betekent ook, dat wij onze inventaris gaan opmaken en een kijk krijgen op onze voorraden. Wij zien dan ook, hoeveel geld er geïnvesteerd is in minder verkoopbare artikelen — welk geld wij aan onze liquide middelen hebben moeten onttrekken. Wij menen, dat het voor iedere handelaar een goed besluit zal zijn in 1953 het aantal merken, niet alleen van radio, maar ook van

C. VAN DOORNE

alle andere artikelen, belangrijk te gaan inkrimpen.

Er is reeds veel geschreven over de industrialisatie van Nederland, die naar onze bescheiden mening van eminent belang is. Uit het oogpunt van nationaal belang zal dit streven echter meer dan tot dusverre in daden moeten worden omgezet. Laat iedereen zich daarbij spiegelen aan de initiatieven en het voorbeeld van Z. K. H. Prins Bernhard, die kort geleden van zijn tweede wereldreis tot bevordering van dat nationale belang is teruggekeerd.

Nederland mag trots zijn op zijn eigen radio- (en televisie) industrie en de lezers van „Radiowereld” zullen ons wel niet euvel duiden, dat Stokvis trots is op de plaats, die Van der Heem N.V. daarbij inneemt en dat zij het hare tot de opbouw van een bloeiende radiohandel heeft mogen bijdragen. Gaarne hopen wij, dat binnen afzienbare tijd ten aanzien van TV hetzelfde bereikt kan worden.

Wat radio betreft, kan o.i. nog niet van een verzadiging der markt wor-

JAC. SMITS

den gesproken. Zolang de bevolking jaarlijks met meer dan 100.000 zielen toeneemt en de woningbouw-activiteit steeds groter wordt, zolang blijft er een zeer behoorlijke markt. Dan zijn er — en hierop is in dit blad ook reeds meer dan eens gewezen — bijna 500.000 aangeslotenen op de radio-distributie, die voor een eigen toestel bewerkt kunnen worden, maar hiervoor moet dan ook moeite worden gedaan. Hier liggen voor iedere actieve handelaar goede verkoopkansen, alsmede in de inruil van oude en verouderde apparaten door moderne. Hierbij denken wij aan toestellen, ingericht voor frequentie-modulatie, die in de toekomst wellicht van belang zal worden en een uitstekend selling-point biedt, vooral om hen, die een reeds lang verouderd toestel bezitten — er zijn er nog heel wat in gebruik — over te halen tot aanschaffing van een modern apparaat over te gaan. Men kan aan FM althans niet meer schouder-

ophalend voorbijgaan en er zal — zeker in het Oosten van ons land en in Limburg — terdege met deze nieuwe, veelbelovende feature rekening moeten worden gehouden.

Wat TV aangaat, behoeven wij waarlijk de bekende desiderata niet te herhalen. Immers de ontplooiing der televisie in Nederland wacht op een verruiming van de zendtijd en op een grotere aantrekkelijkheid der programma's. Verscheidene daarvan stonden dit jaar reeds op een behoorlijk niveau. En dan vooral actualiteiten: de uitzending van de interland wedstrijd Holland-België heeft direct de verkoop der TV-apparaten gestimuleerd.

Wij hopen dan ook, dat het contact, dat de Minister van O. K. W. reeds met de Omroepverenigingen zou hebben opgenomen om de mogelijkheid van de verruiming der zendingen onder het oog te zien, zeer spoedig tot het gewenste resultaat zal leiden, in het belang van fabrikanten en handelaren.

Tenslotte geven wij iedere handelaar de welgemeende raad meer tijd en geld te besteden aan de propaganda voor radio, zowel als voor televisie, waarbij men zeer vaak met weinig kosten kan inhaken bij de reclame-campagnes van leveranciers door adverteren in streek-, locale en buurtbladen.

Mogen in 1953 vele wensen in vervulling gaan en moge het nieuwe jaar U allen goede zaken brengen.

R. S. STOKVIS & ZONEN N.V.
C. VAN DOORNE, JAC. SMITS
Directeuren Afd. Radio.

„Jong blijven”

Gaarne willen wij langs deze weg U voor alle in het achter ons liggende jaar ondervonden medewerking van harte danken.

Het was geen onbevredigend jaar, ofschoon in vele opzichten ook geen gemakkelijk. Wij moesten allen, veel meer dan wij gewend waren na de

R. FRIEDHEIM

PRO-MEMORIE POSTEN VOOR BOEKJAAR 1953

(Vervolg)

oorlog, ons beste beentje voor zetten en van aanpakken weten.

Onze radio maakt — dit is nu eenmaal een feit — een periode mee, waarin het er meer dan ooit op aankomt vitaal te zijn. Misschien kunnen wij het nog duidelijker zeggen met de woorden: *j o n g t e b l i j v e n*.

Indien in alle gelederen van het mooie vak waar wij ons hart aan verpand hebben, zowel bij hen, die de uitzendingen verzorgen, als bij ons, fabrikanten van radiotoestellen, en zeker niet minder bij U, die de producten aan het publiek moet verkopen, de wil aanwezig is, niet oud te worden en te verstarren, dan zien wij ook in het Nieuwe Jaar voor ons allen weer grote mogelijkheden.

In deze geest wensen wij van harte een gelukkig en voorspoedig 1953 aan onze, naar wij hopen, steeds jong blijvende radiohandel.

Directie N.V. Fridor Fabrieken
R. Friedheim.

„De grote lijn”

Bij de jaarwisseling komt over ons een ongewone, moeilijk definieerbare stemming.

Dankbaarheid, tevredenheid, dikwijls ook droefheid, over de ervaringen en lotsbeschikkingen van het voorbijgegangene jaar, wisselen zich met optimisme, moed of bezorgdheid waarmede wij het nieuwe jaar tegemoet treden.

Wij denken dan zeker niet in de eerste plaats aan onze zaken, maar aan de toekomst van ons gezin, de toekomst van onze kinderen.

Wij trachten een lijn te vinden in de chaotische ontworpening van de wereld waarin we leven, in de politieke constellatie en in het streven der leidende figuren.

En zo zien we dan in onze tijd — ondanks gebrek aan harmonie en samenwerking — „de grote lijn”, aangegeven en gevolgd door de Verenigde Staten van Amerika, die ons willen brengen tot eenheid in Europa, de enige weg die waarlijk vrede kan waarborgen, die ons gerust kan doen zijn, dat wij onze kinderen niet opvoeden en grooibringen voor de loopgraven.

Zó duidelijk staat ons in de geschiedenis het voorbeeld van de oorspronkelijk verdeelde Staten van Amerika voor ogen — waar na veel strijd, vrede en welvaart het resultaat waren van de vereniging der Staten — dat ik persoonlijk overtuigd ben, dat ook de volkeren in Europa eens tot deze vereniging en samenwerking zullen moeten komen.

Alle traditionele gevoelens en materiële belangen ten spijt, zal men ééns inzien, dat de toekomst van de mens van hogere orde is.

J. N. J. SIEVERDING

Zo zullen wij allen, die in de Radiohandel in Nederland werkzaam zijn „de grote lijn” moeten zien van een toekomstig verenigd Europa, waarin de radiohandel vrij en ongelimiteerd de artikelen kan verkopen, die in dit werelddeel — en wellicht in de ganse wereld — worden vervaardigd en waarin ook de schier onoplosbaar lijkende televisieproblemen van thans geheel tot het verleden behoren.

In deze geest bieden wij aan Redactie en Besturen van N.V.R.D. en Cebufera, aan collega's leden van Cebufera en aan alle leden van de N. V. R. D. onze beste wensen aan voor het jaar 1953 dat voor ons ligt.

J. N. J. SIEVERDING,
Commercieel-Directeur
N.V. Technisch Constructie- & Handelsbureau „JOBÓ”.
Importrice: GRUNDIG RADIO-FABRIEKEN in Fürth en Neurenberg (Duitsland) en Londen (Engeland).

„De klant is koning”

De klant is weer koning. Dat is een van de belangrijkste conclusies die wij aan het begin van 1953 over het afgelopen jaar kunnen trekken. Er is een eind gekomen aan de verkopersmarkt; het is de klant die het nu weer geheel voor het zeggen heeft.

Normaal gesproken is er geen reden om deze ontwikkeling te betreuren. Het koningschap van de klant

PRO-MEMORIE POSTEN VOOR BOEKJAAR 1953

(Vervolg)

leidt tot gezonde concurrentie, waarbij het beste fabrikaat zo niet de beste, dan toch nog altijd zeer goede kansen heeft. Toch is er een aspect in deze concurrentiestrijd, dat onze aandacht verdient, namelijk het feit dat ook in de radiohandel het buitenlands fabrikaat weer volop mededingt. De Nederlandse koper kan keuze maken uit enkele Nederlandse en vele buitenlandse merken. Op zichzelf is die buitenlandse concurrentie geen ernstig verschijnsel, de Nederlandse radio-industrie heeft in de loop van de jaren wel bewezen

J. en L. W. VAN DER HEEM

dat men internationaal behoorlijk kan meedoen. Het blijkt hier te lande echter dat vele Nederlandse klanten nog steeds een onverklaarbare voorkeur voor buitenlands fabrikaat aan de dag leggen en dit — bewust of onbewust — verkiezen boven de erkende goede producten van eigen bodem.

Hierin schuilt een groot gevaar. Hoewel wij voorstanders zijn van vrije handel en de invoer van buitenlandse producten zeker niet gebreideld zouden willen zien (mits het buitenland tegenover ons een soortgelijke houding aanneemt) dient de Nederlandse koper wel te beseffen dat hij door een onredelijke voorkeur voor niet-Nederlands fabrikaat het streven naar industrialisatie ondermijnt.

Nu Nederland moet industrialiseren om zijn groeiende bevolking aan werk te helpen, is de toekomst van ons volk afhankelijk van het vertrouwen dat de Nederlandse koper aan zijn eigen industrie schenkt. Het is de taak van de winkelier de klant hierop te wijzen. In de strijd om ons nationale bestaan is de winkel de voorste loopgraaf. Dat de radiohandelaar dit beseffe.

Wij wensen de Nederlandse Radiohandel geluk met de in 1952 behaal-

de resultaten en hopen dat het komende jaar voor hen dusdanig moge zijn, dat én de Nederlandse Radiohandel én de Nederlandse radio-industrie tevreden zullen zijn.

Van der Heem N.V.,
Directie.

„Rust roest”

In deze toegespitste tijd van efficiency, standaardisatie en normalisatie is 't weldadig eens een uitnodiging te ontvangen waaraan geen winstbejag ten grondslag ligt. „Radiowereld”, als officiële spreekbuis van de N.R.V.D., N.O.R.G. en CE-BUBERA biedt die gelegenheid, waarvoor wij haar dankbaar zijn.

Laten wij eens heel erg eerlijk zijn en volmondig toegeven dat het jaar 1952 in de „radio” een moeilijk jaar was. Weliswaar werd de tweede ronde weeldebelasting door de fiscus teruggenomen, maar het koopkracht publiek bestormde de verkooppunten van de N.V.R.D.-leden zeker niet in dié mate als wij ons dat hadden gewenst. Het lid in Andjviegarij, dat voor de 1ste Juli om politie-versterking had verzocht ter voorkoming van ongeregelheden bij het bestormen van zijn winkel, kwam bedrogen uit.

Het jaar 1952 bewees wel heel duidelijk, dat die leden, die lijdzaam de komst van eventuele kopers afwachten, ook bedrogen uitkwamen.

S. H. REITSMA

Bij de intrede van het nieuwe jaar wensen wij alle lezers veel succes bij de keuze van hun wapens voor de strijd in 1953. Dat dit eerlijke wapens dienen te zijn behoeft geen betoog: daarvoor zijn wij immers lid van onze vereniging.

En nu... aan het werk!

S. H. REITSMA,
Chef Verkoop,
Alg. Ned. Radio Unie N.V.

„Succes door initiatief”

Er is niet de minste twijfel aan, dat ook het jaar 1953 nog ligt in de beginperiode van de glorieuze ontwikkeling van electriciteit en radio. De toepassingsmogelijkheden, zelfs wanneer we ons beperken tot de reeds bekende, zijn schier onbegrensd en prikkelen onze fantasie.

Wanneer wij voor het bedrijfsleven de rechten van het persoonlijk initiatief willen verdedigen, zullen we ook in de handel persoonlijkheid en initiatief moeten tonen.

Dat eist inzicht en goede wil, maar vooral ook wilskracht en samenwerking. Het spreekt vanzelf, dat Electrocentrum, gegroeid uit wilskrachtige samenwerking, zich voorneemt om ook in 1953 op grote schaal activiteiten te ontplooiën. Het publiek moet nog veel meer door goed gerichte propaganda vertrouwd worden gemaakt met de elektrische appara-

R. F. VAN HEUSDEN

tén én met de gedachte, dat die apparaten bij de vakhandel gekocht moeten worden. De vakgenoten zelf moeten nog veel meer worden gedrongen van de realiteit, dat wanneer wij niet zelf onze boontjes doppen, die boontjes niet alleen worden gedopt, maar ook opgegeten..... door anderen. De apparatenhandel, waarvan de radiohandel zo'n belangrijk gedeelte uitmaakt, is een van de sterkste pijlers voor een hechte en krachtige detailhandel. De mogelijkheden zijn aanwezig, mits we ons steeds inprenten, dat succes de beloning is voor inspanning.

Steeds worden aan het begin van een jaar bepaalde verwachtingen uitgesproken. Zouden niet veel meer menselijke verlangens vervuld worden, als we ons vooral eens ernstig verdiepten in de vraag, wat van onszelf verwacht mag worden? Laten wij daarom met elkaar die vraag goed onder ogen zien. Het antwoord kan in 1953 duidelijk en hoopvol zijn; wanneer we weten te komen tot doelbewuste samenwerking.

R. F. VAN HEUSDEN
Adj. direct. N.V. Electrocentrum

OVER DE TECHNISCH-CONSTRUCTIONELE OPZET DER DUITSE AM/FM ONTVANGERS

I. Algemeen overzicht

door

J. G. MOOLEVLIET

Midden Augustus zijn in Duitsland de radiofabrieken weer met hun ontvangersserie 1952-'53 uitgekomen. Waar ook in ons land meer en meer Duitse ontvangers verschijnen, is het wel van belang kennis te nemen van de constructieve opzet dezer nieuwe series.

In het algemeen kan geconstateerd worden, dat de apparaten van dit seizoen grotere prestaties geven tegen lagere prijzen dan voorheen. Het nieuwe seizoen brengt bemerkenswaardige nieuwe ontwikkelingen, vooral op UKG (FM) gebied. De nieuwe buizentypen EC 92, ECH 81 en de EABC 80 worden al in ruime mate toegepast, met als direct gevolg: verbeterde UKG ontvangst.

Door toepassing van nieuwe luidsprekercombinaties (o.a. Körting) is de weergavekwaliteit ook verbeterd.

Een gevoeligheid voor de UKG band van 100 μ V was vorig jaar normaal. Reeds in dit voorjaar kwamen enkele merken met een UKG gevoeligheid van 20 μ V, een 5-voudige verbetering dus. De thans lopende serie heeft over het algemeen een UKG gevoeligheid van 4 à 5 μ V, hetgeen dus weer een 4 à 5-voudige verbetering is.

Bij de topapparaten is zelfs een gevoeligheid verkregen, die aan het technisch toelaatbare grenst. Deze grotere UKG gevoeligheid is niet alleen van nut voor ontvangst van binnen het bereik liggende, zwakkere zenders, doch geeft een behoorlijke versterkingsreserve voor gebieden, waar door een of andere oorzaak veldverzwakking optreedt. Tevens is zij van voordeel bij minder goede antenneaanleg en maakt een ruimer gebruik van de ingebouwde dipool mogelijk.

Het UKG gedeelte bepaalt thans de gehele constructie der nieuwe apparaten. Hierop moest wel de nadruk gelegd worden, mede in verband met de in de Bondsrepub-

liek in 1953 aanvangende televisie. Deze gaat werken in de 200 MHz band (1½ meter). De FM band ligt in de 100 MHz (87—108 MHz) en bij onzorgvuldige constructie der oscillator van het FM-gedeelte is het dus niet te voorkomen, dat de 2e harmonische van de FM-band storend zal werken op de televisie-ontvangers in de omgeving. Hierbij moet in het oog gehouden worden, dat reeds meer dan de helft der luisteraars UKG-ontvangers bezit.

We zien hier dus al een probleem op de voorgrond treden, waarover men zich in ons land direct nog geen zorg behoeft te maken. Maar dit neemt niet weg, dat de constructieve bijzonderheden der nieuwe apparaten dusdanig zijn, dat het van belang is er kennis van te nemen. De techniek staat nu eenmaal niet stil en zeer zeker de UKG-techniek niet. Deze is nog in volle ontwikkeling. We zien dan ook, dat in de eerste plaats maatregelen zijn getroffen om de straling der UKG oscillator tot een minimum te beperken. Op de technische middelen hiertoe kom ik later nog terug.

Als eis werd gesteld, dat de straling van deze oscillator op 30 meter afstand hoogstens 150 μ V/m mocht bedragen.

Het blijkt echter, dat verschillende fabrikanten een heel eind onder deze norm komen. Dat hiervoor een zeer zorgvuldige opbouw, afscherming en ont koppeling nodig is, laat zich inzien. Zelfs de meest zorgvuldige bouw van de oscillator in een geheel afgeschermd bus is onvoldoende, als geen maatregelen getroffen worden om te voorkomen, dat langs andere wegen de oscillatorfrequentie in de antennekring terecht komt en hier door de dipool, die

nagenoeg afgestemd is op deze frequentie, uitgestraald kan worden. Om ongewenste straling tegen te gaan is ook de loop en ligging der bedrading van groot belang. Zo zien we soms een recht stuk draad al als zelfinductie voor de oscillatorkring toegepast, terwijl anderzijds schijnbaar zinloos lange verbindingen, met omwegen, zelfs van zgn. „hete” leidingen, als compensatoren van storende koppelingsverschijnselen dienen. Meer nog dan ooit, geldt hier wel: kom niet aan de bedrading en verleg deze in geen geval! Zelfs de minste wijziging van de bedrading of aardpunten kan de werkzaamheid van het UKG-gedeelte nadelig beïnvloeden.

De grootst mogelijke zorg bij reparaties aan het UKG gedeelte is dan ook geboden. Daarnaast is een steeds grotere zorg besteed om de oscillator op constante temperatuur te houden. Dit is vooral op de UKG band van belang. Het zal bekend zijn, dat de freq. van een oscillerende buis o.a. ook afhankelijk is van de temperatuur. Wordt een dergelijke oscillerende buis vanuit koude toestand ingeschakeld, dan zal na verloop van de eerste 10 à 15 minuten de opgewekte frequentie niet constant zijn, doch langzaam gaan verlopen onder invloed van de toenemende temperatuur der buis en onderdelen in de oscillatorschakeling. Dit verschijnsel treedt meer op de voorgrond, naarmate de opgewekte freq. hoger is.

Op de FM-band is dit verschijnsel al zeer hinderlijk, daar vanaf het moment van inschakelen der ontvanger tot ± 15 min. daarna, de ontvanger steeds nagestemd moet worden; hij verloopt dus. Tegen dit verloop worden nu maatregelen genomen, o.a. door temperatuur-compenserende middelen, die hun invloed uitoefenen op de opgewekte oscillatorfreq.; maar ook weer, door de bedrading zodanig aan te brengen, dat deze of compenserend werkt, of niet door temperatuurverschillen beïnvloed

wordt. Het voordeel van al deze middelen is dus, dat er zo goed als geen verloop optreedt en de schaal voor de UKG band direct in MHz gekijkt kan worden.

Een UKG zenderschaal wordt algemeen nog niet toegepast, aangezien in 1953 een nieuwe verdeling der UKG-band zal plaats vinden.

Ik wees reeds op de toepassing der nieuwste UKG-buizen, o.a. de EC 92. Dit is een enkelvoudige triode, doch geschikt voor hoge frequenties. Na de AC 2 is dit weer de eerste enkelvoudige triode, die op de markt gebracht is. In het algemeen wordt voor de UKG, dus voor hoge frequenties, de additieve menging gebruikt. Het is mogelijk de menging en de opwekking der oscillatorfreq. met één en dezelfde buis te doen (bijv. de penthode EF 42 of EF 80). Ook gaat dit wel met een triode als de EC 92, zoals we verder op zullen zien.

Enkele fabrieken gebruiken echter de EC 92 als mengbuis met een aparte oscillator.

Het systeem van menging, zoals wij dat bij de normale omroepbanden tot ± 15 meter gebruiken, de multiplicatieve menging met buizen van het type ECH 21, wordt op UKG niet zoveel toegepast en dan meestal nog in de goedkopere ontvangers met de ECH 81. Een voordeel van de additieve menging is de veel grotere mengsteilheid, minder ruis en betere afschermmogelijkheid. Weer in verband met de stralingsverschijnselen (en ook nog wel om andere redenen) zien wij in het UKG-gedeelte geen „hete” leidingen, d.w.z. leidingen, die hoge frequenties dragen, over de golfschakelaar gevoerd, doch eenvoudige spanningsomschakelingen om van AM op FM over te gaan. Dit geldt vooral voor de UKG voor- en mengtrap. In het MF gedeelte, met de freq. 10.7 MHz, speelt dit niet zo'n grote rol meer en hier worden dan ook wel kringomschakelingen toegepast.

In ontvangers met de ECH 81 zien we vaak het C- (dus triodesysteem) als zelfoscillerende mengbuis voor UKG toegepast, terwijl dan het heptodesysteem als UKG voorversterker of als MF versterker dienst doet. Voor de lange-, midden- en kortegolf —

het AM-gedeelte dus, — doet de ECH 81 als normale mengbuis dienst.

Werden in de ontvangers van voorgaande jaren nog veel reflexschakelingen toegepast (o.a. Blaupunkt), thans zijn deze nagenoeg verdwenen. Bij enkele topapparaten zien we voor AM bandfilteringenschakelingen toegepast, terwijl tweetraps MF versterkers zijn gebruikt. Dit is niet gedaan om de gevoeligheid nog weer te verbeteren, doch om de selectiviteit van de MF versterker vooral voor de MG op te voeren.

In de demodulatorschakelingen vindt men al zeer veel de nieuwe EABC 80 aanwezig. Deze buis maakt niet alleen de schakeling eenvoudiger, doch geeft ook kostenbesparing, daar aparte buizen voor de discriminator (FM detector) vervallen. Ook eventuele germanium-dioden zijn niet meer nodig.

De EABC 80 kan gebruikt worden in de AM zowel als in FM schakelingen, terwijl het triode gedeelte, als LF versterker gebruikt, een aparte buis uitspaart.

In enkele apparaten zien we echter in de discriminator nog de EB 41 of EAA 91 toegepast. Hoe het ook is, uit het feit, dat zowel in de EABC 80, als in de EB 41 en EAA91, steeds 2 speciale dioden voor de FM-detectie ten dienste staan, moge blijken, dat van de tot voor enkele jaren zeer veel toegepaste flank-gelijkriching met één enkele diode, meer en meer afgestapt wordt. En terecht. De flankdetector, hoewel misschien gevoeliger, heeft zeer vele nadelen t.o.v. de thans algemeen toegepaste radiodetector en andere discriminator-schakelingen; o.a. meer ruis.

Doordat de UKG gevoeligheid opgevoerd werd, bleek het raadzaam, behalve de begrenzerwerking, die de moderne discriminatorschakelingen geven, ook één of meer buizen in de voorgaande trappen te regelen, om zodoende een grotere begrenzing te verkrijgen. Hierdoor wordt de AM gevoeligheid van het FM-gedeelte geringer; d. w. z. ook ongevoeliger voor stoorspanningen.

Tot zo ver een globaal overzicht van het HF gedeelte der moderne AM/FM ontvangers.

Het spreekt vanzelf, dat, indien HF alle mogelijke voorzorgen voor goede weergavekwaliteit genomen worden (grote MF-bandbreedte-goede discriminator-kromme enz.), ook grote zorg aan het LF-gedeelte geschonken moet worden.

Bij bestudering van de schema's valt het op, dat nagenoeg alle apparaten van de midden- en topklasse van uitgebreide klankregelschakelingen voorzien zijn. Bij enkele topapparaten zelfs onafhankelijke regeling van de bassen en hoge tonen.

Veel grote apparaten hebben als eindbuis weer de EL 11 in plaats van de vorig jaar algemeen toegepaste EL 41. Enkele zijn uitgerust met een 8-Watt eindpenthode EL 12 of balanseindtrap.

Bij de luidsprekers valt het op, dat het ovale type meer en meer toegepast wordt. Een der oorzaken hiervan is wel, dat dit type luidspreker in de hoogte minder ruimte inneemt dan het ronde type met gelijke conus-oppervlakte, zodat een ruimere plaats voor de schaal ingeruimd kan worden zonder de kast grotere afmetingen te geven.

In de topapparaten treft men twee en ook wel drie luidsprekers aan, die elk dan een deel van het LF spectrum weergeven. Als „hoog” luidspreker ziet men statische- of kristal-systemen toegepast. Soms is het hoge tonen systeem gekoppeld met de breedbandregeling, zodat dit systeem pas in werking treedt bij de instelling op brede band.

In nog grotere mate dan vorig jaar treffen we drukknopafstemming aan. Alle apparaten van de midden- en topklasse bezitten deze. Deze drukknopafstemming wordt niet zo zeer gebruikt om bepaalde zenders te fixeren (soms voor een enkele plaatselijke MG zender), dan wel als bereikschakelaar en pickup-stand. Men is hierbij uitgegaan van het standpunt dat, nu de UKG-band in 98 % der uitgebrachte apparaten aangebracht is, de luisteraar vaker van golfbereik zal wisselen dan vroeger.

Deze omschakeling is eenvoudiger met een druktoets te volbrengen dan met een omschakelaar,

daar nu slechts een druk op een toets voldoende is om de gewenste band in te schakelen.

Bij sommige ontvangers is de netschakelaar gecombineerd met deze druktoetsen en is een aparte toets aanwezig om het apparaat uit te schakelen; voor het inschakelen wordt eenvoudig de toets ingedrukt van het gewenste golfbereik. Ook de normaal gebruikelijke netschakelaar-volumeregelaar wordt echter nog wel toegepast. Bij enkele ontvangers is men met de druktoetsen zelfs zo ver gegaan, enkele toetsen te gebruiken voor de klankregeling. Het blijkt n.l. in de praktijk, dat de luisteraar de klankregelaar steeds in één der uiterste standen gebruikt.

De juiste klankverhouding der tussenstanden wordt zelden of nooit gebruikt.

Wordt nu de juiste klankverhouding op enkele toetsen vastgelegd, dan is men er van overtuigd, dat ook steeds met de door de constructeur gekozen juiste klankverhoudingen geluisterd wordt.

Het is tevens opvallend, dat bij enkele goedkopere apparaten óf het langegolf- óf het kortegolfbereik weggelaten is. Hierdoor werd het mogelijk de aldus bespaarde kosten aan te wenden ter verbetering van het FM-gedeelte, zonder dat dit prijsvermeerdering meebracht. Meestal worden deze apparaten dan in 2 uitvoeringen op de markt gebracht, n.l. UKG-MG-LG of UKG-KG-MG. Dit was nodig als we even bedenken, dat de ontvangstmogelijkheden door geografische omstandigheden in West-Duitsland anders liggen dan in ons, overwegend vlakke, land. Er zijn streken, waar bijv. langegolfontvangst zeer slecht is, of in het geheel onmogelijk. In het Rijnland is bijv. de langegolfontvangst goed; daarentegen in Beieren is men meer op de kortegolf aangevoelen. Zelfs zijn er apparaten, die alleen UKG en MG bezitten.

In tegenstelling met enkele Nederlandse fabrikaten, die steeds meer KG-banden gaan bevatten, is men in West-Duitsland, waar voor enkele jaren terug deze tendenz ook aanwezig was, hiervan teruggekomen. De normale toestelbezitter luistert over het algemeen, zeer weinig op de kortegolf, zodat het apparaat door deze uit-

gebreide KG bandspreiding onnodig duurder wordt. Hiervoor in de plaats heeft men de uitgewonnen kosten weer gebruikt ter verbetering van het UKG-gedeelte.

In zeer vele ontvangers treffen we een draaibare Ferrietstaaf-antenne aan. De richtwerking van deze, zeer gevoelige ingebouwde antenne (niet voor UKG) kan benut worden om een storende zender uit te zeven. De werking is dus als de bekende draaibare raamantenne, zonder de grote, meest onhandelbare afmetingen van deze.

Samenvattend kan gezegd worden, dat de nieuwe serie 1952-'53 een zeer grote vooruitgang t.o.v. voorgaande jaren te zien geeft,

vooral voor het UKG gedeelte. Waar de meeste dezer apparaten ook op de buitenlandse markt zullen verschijnen, is het niet te veel gezegd, indien geconstateerd mag worden, dat deze apparaten vooral door hun buitengewone prestaties op de UKG-FM band hun weg wel zullen vinden bij luisteraars, vooral in die gebieden, waar uitstekende FM-ontvangst mogelijk is.

Tot zover dit algemene overzicht. In een volgend artikel willen we ons ook eens in het inwendige van enkele apparaten verdiepen en schakeltechnische bijzonderheden, vooral met de nieuwe buizen EC 92, EBC 80 en ECH 81, bestuderen.

Laboratorium in de wolken

Winteravondsbeeld van het laboratorium voor telecommunicatie te Nutley (V. S.) van de International Telephone and Telegraph Corporation.

In de top van de toren een uit drie verdiepingen bestaande proefruimte voor microgolfverbindingen.

NIEUW UITGEBRACHTE RADIO- APPARATUUR

N.V. Thabur

Zojuist aan de serie „Graetz“ apparaten toegevoegd, is de 8-buizen AM/FM wisselstroomsuper type 164-W. Dit toestel is uitgerust met een 6-delig drukknopsysteem voor bereikomschakeling. Voor de normale omroepbereiken (KG—MG—LG) twee afstembare en vier vaste kringen, in de FM-stand 2 afstembare en 7 vast ingestelde. Zoals alle Graetz-toestellen heeft ook dit type een spaarschakeling, het verbruik van 65 Watt kan hiermee tot 40 Watt gereduceerd worden.

Een bijzonderheid is voorts de ingebouwde ferrietstaaf-richtan-

Graetz Type 164 W

tenne, die met een knop op de afstemschaal wordt versteld. Bij gebruik van dit op MG en LG werkzame orgaan laat het „doorslaan“ van in frequentie naastliggende stations zich in sterke mate beperken.

Afstemoog, vliegwielaafstemming, 215 mm Ø luidspreker, toonregelaar, ingebouwde UKG-antenne, aansluitingen voor gram-opnemer en extra luidspreker (5 ohm).

Hoogglanzend gepolitoerde nothenhouten kast 580 × 363 × 265 mm.

Golfbereik: 2,97—3,49, 25—50, 185—585 en 937—2000 m.

Buizen: EF30 — EC92 — ECH81 — EAF42 — EB41 — EL41 — EM34 — AZ11.

Netspann.: 110—127—150—220—240 V.

Graetz UK 83W. Een inbouwchassis voor FM-ontvanget, dat (ev. door aansluiting op de ingangshussen voor de gram-opnemer) bij praktisch elk radiotoestel

Graetz Type UK 83 W

gebruikt kan worden. Het is een 9-krings super voor de 2.97—3.43 m band en geschikt voor alle voorkomende wisselspanningen. Verbruik ca 13 Watt.

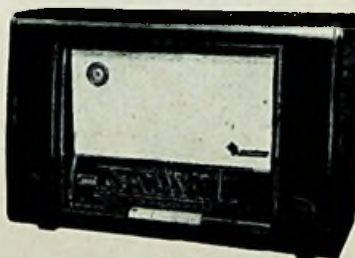
De afmetingen van deze met een eigen voedingsdeel en dus complete FM-eenheid zijn 225 × 110 × 100 mm.

Buizen: ECC81 — 2 × EF41 — 2 × PL205 — seleencel E 220C50.

A.E.G.

In het fabriikaat TELEFUNKEN werd uitgebracht het nieuwe AM/FM model „Fortissimo“, waarvan als voornaamste bijzonderheden:

4 Golfbereiken (UKG-KG-MG-LG) - 9 Watt balanseindtrap - 2-voudig luidsprekersysteem - regelbare selectiviteit - muziek/spraak schakelaar - continue toonregeling

Telefunken „Fortissimo“

met optische aanwijzing - fysiologische volumeregeling - toetsensysteem voor bereikomschakeling - vliegwielaandrijving - kortegolf-loupe - 8 kringen voor AM - organisch ingebouwde 9-krings UKG-super met radiodetector - ingebouwde dipool - aansluitingen voor gram. opnemer en extra luidspreker.

Royale edelhouten kast met goudkleurige sierlijsten: 605 x 415 x 270 mm.

Buizen: EF 85—EC 92—ECH 81—EF 41—EABC 80—EC 92—2 x EL 41—EM 11 en seleengelijkrichter.

N.V. Philips Verkoopmij voor Nederland

Voor aansluiting op de autoradio-ontvangtoestellen NX 524 V en NX 624 V werd door Philips een speciaal kortegolf-eenheid uitgebracht. Deze bestrijkt, gespreid over de gehele breedte van de schaal, de 25, 30 en 50 m-banden. Inschakeling op de gewenste golfband geschiedt d.m.v. drukknoppen.

Het apparaat stelt de in het buitenland op grote afstand van de Nederlandse middengolf-zenders reizende automobilist in staat de programma's van de Nederlandse Wereldomroep te ontvangen. Bovendien betekent het een grote uitbreiding van de mogelijkheid om radioprogramma's te beluisteren tijdens nachtelijke ritten.

Het inbouwen gebeurt op eenvoudige wijze met behulp van beugels en is zowel onder het toestel als afzonderlijk mogelijk.

Er zijn twee uitvoeringen, resp. voor installaties van 6 en 12 volt. Ook is omschakeling van 6 op 12 volt en omgekeerd mogelijk. De uitrusting wordt gecompleteerd met vier suppressors voor de bougies en één voor de verdeler.

J. A. M. de Hingh

Over de door deze firma geïntroduceerde „Lorenz“-serie werden ons de navolgende bijzonderheden gemeld:

Mona Lisa

Mona Lisa — een 6-buizen wisselstroomsuper voor KG, MG en LG, voorzien van afstemoog, dubbelzijdige toonregeling, fysiologische sterkteregeling en aan-

sluitingen voor gram-opnemer en extra luidspreker.

Luxe notenhouten kast 445 × 300 × 215 mm.

Golfbereik: 16,2—52, 183—588 en 732—2070 m.

Buizen: EK90 — EF93 — EBC91 — EL90 — EM71 en seleengelijkrichter.

Netspann.: 110—127—150—220 V — verbruik 39 Watt.

Säntis is een uiterlijk gelijke uitvoering, echter met ingebouwde 9-krings UKG voorzetsuper, organisch verenigd met de 6-krings AM super. Golfbereiken UKG—MG—LG, naar keuze ev. UKG—KH—MG.

In dit apparaat 7 buizen, 2 germanium-dioden en een seleengelijkrichter, waarmee in 14 buisfuncties wordt voorzien. Het UKG-deel werkt met h.f. voortrap en radiodetector en bezit een zeer grote gevoeligheid.

Afstemoog, continue toonregeling, bas- en hoogophaling, 180 mm concertluidspreker, ingebouwde antenne voor alle bereiken, aansluitingen voor pickup en tweede luidspreker.

Kastafmetingen 450 × 300 × 205 mm.

Golfbereik: 3—3,5, 183—588 en 732—2070 m.

Buizen: EF93 — 2 × EK90 — EF93 — EBC91 — EL90 — EM71.

Netspann.: 110—127—155—220 V.

Model Lichtenstein kan gezien worden als luxe-uitvoering van bovenstaand type. Het geeft de beschikking over 4 golfbereiken, heeft 'n toetsenomschakelaar voor bereikomschakeling en is uitgerust met grote ovale luidspreker. Met 7 buizen en de seleengelijkrichter wordt in 15 buisfuncties voorzien. UKG schaal met kanaalindeling. Optisch instelbare klankregeling.

Lichtenstein

Royale notenhouten kast 570 × 370 × 275 mm.

Buizen: EF94 — EK90 — ECH81 — EF93 — EABC80 — EL90 — EM85.

Netspann.: 110—127—155—220 V.

Hohenzollern — 6/11 krings classesuper voor AM/FM ontvangst met 4 bereiken, regelbare handbreedte (gecombineerd met toonregeling en optische indicator), kortegolf-loupe, toetsenschakelaar, gecompenseerde volumeregeling, grote concertluidspreker, ingebouwde antenne, triode-

Hohenzollern

voortrap en 3 m.f. trappen voor UKG, radiodetector, gestabiliseerde afstemkringen en germaniumdiode voor onderdrukking van afstemruis, groot model afstemschaal met kanaalindeling van FM-band, aansluitingen voor gram-opnemer en tweede luidspreker.

Extra verzorgd kastwerk in de afmetingen 570 × 370 × 275 mm.

Buizen: 2 × EC92 — ECH81 — EF93 — EF94 — EABC80 — EL41 — EM71 — AZ11.

Netspann.: 110—127—155—220—240 V.

Het type Nymphenburg gaat hier als „Spitzensuper" nog weer beduidend boven uit, o.m. door toepassing van een 8 Watt uitgangstrap, omschakelbaar duplex-luidsprekersysteem, ingangsbandfilter voor AM, 6 golfbereiken, bandbreedte-aanwijzing, micro-schaal voor KG, 9 kHz fluitfilter (automatisch afgeschakeld bij FM-ontvangst) en afzonderlijke instelvensters voor hoog- en laagregelaars.

Bijzonder rijke kast in de afmetingen 660 × 430 × 280 mm. De 6 golfbereiken zijn: UKG — KG I, II en III — MG — LG. Buizenbezetting, netspanningen en overige

Nymphenburg

details als in type „Hohenzollern".

Weekend II is een draagbare batterij/net ontvanger in wijnrode kunststof-behuizing, geschikt voor KG—MG—LG ontvangst. 5 Miniatur-batterijbuizen en een seleengelijkrichter vormen de basis van dit apparaat.

Aansluitmogelijkheid voor buitenantenne, fadingcompensatie over 3 trappen en ovale luidspreker.

Afmetingen: 305 × 220 × 135 mm; gewicht incl. batterijen 5 kg.

Netspann.: 110—127—155—220 V. universeel — verbruik 22 Watt.

Anodebatterij: 90 V — gloeistr. batt. 9 V.

Weekend II

Fa W. Gunneman

Onderstaande bijzonderheden betreffen enkele nieuwe Nora AM/FM ontvangers, behorende tot de jaarserie 1953.

Troubadour 53 — dit is een 6/9 krings wisselstromsuper met

Nora Troubadour 53

**KWALITEIT
IS UW PROFIJT**

Dus:

„WITTE KAT”

Alle WITTE KAT Batterijen uit voorraad leverbaar

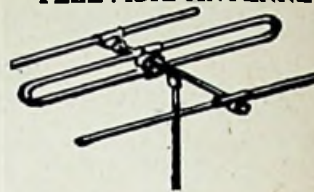
ELECTROTECHNISCHE EN RADIOGROOTHANDEL

W. OOSTERBERG - ZUTPHEN

BEUKERSTRAAT 53

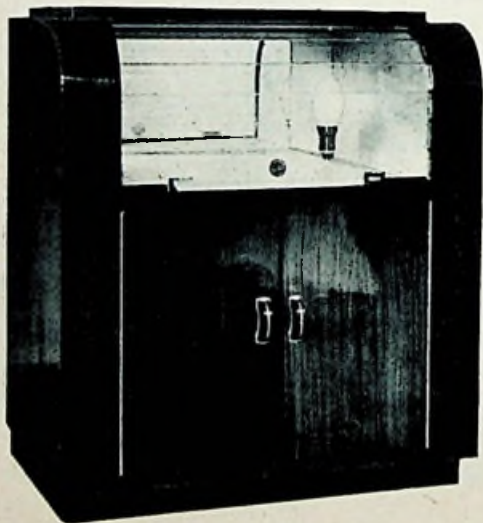
TEL. 3317 (K 6750)

**DE BESTE
TELEVISIE-ANTENNE**

3 elements T.V. 75 Ohm f 50.-
1 F.M. 300 Ohm f 28.-
T.V. kabel, 75 Ohm, p. m. f 0.60
" " 300 Ohm, p. m. f 0.36
Schoorsteenstellen f 14.-
Masten à 4 meter f 9.50
Hoge korting. Vraagt broch.
W. J. STOKVIS - Arnhem
Postbus 20 - Telef. 23041

Vermeldt in Uw corres-
pondentie met adverteerders
s.v.p. de „RADIOWERELD”

NU MET BINNENVERLICHTING
en spiegel en bovendien nog verlaagd in prijs.
Deze populaire kast (K. 500)

THANS f 115.—

Franco remb. door geheel Nederland. Buiten deze
prijzverlaging betekent deze complete montage
voor U 'n belangrijke arbeidsbesparing. Motorplank
uitgezaagd voor Philips Wisselaar f 2.50 extra.

FA. CHR. KARSDORP - ROTTERDAM

Bleiswijkstraat 21c - Telefoon K 1800 - 81692

Wij wensen U allen een Voorspoedig 1953

*Hebt U
daaraan gedacht ?*

U kent wel dat vervelende gevoel,
iets vergeten te hebben. U hebt iets
gelezen dat onverwacht van pas komt
en wilt het daarom nog even nazien.
Stond het in ons Vakblad ? Dan kunt
U het nog opzoeken, als..... U ten
minste de nummers op volgorde bij
elkaar hebt. Op die manier heeft het
blad voor U de meeste waarde. De

„eMKa” verzamelmappen

die wij voor onze abonné's beschik-
baar hebben, zijn bij uitstek geschikt
voor het opbergen van het blad. U
hoeft geen losse nummers meer te
bewaren, want U kunt nu zelf een
verzameling vaknieuws aanleggen.
Van een groot aantal lezers mochten
wij reeds een bestelling ontvangen.
Hebt U daaraan ook al gedacht ? Zo
niet, doe het dan nu door f 2.50 te
storten op giro No. 502258 van de
Afd. Boekhandel der Uitg.-Mij. „C.
Misset” N.V. te Doetinchem, met ver-
melding: „eMKa”-map voor Radlo-
wereld. U zult straks blij zijn hier-
aan gedacht te hebben !

Uitgevers-Mij. „C. MISSET” N.V.
Doetinchem.

3 golfbereiken (ultrakort — kort en middengolf) bezet met 6 buizen voor 10 functies. UKG met voorversterker en radiodetector; voorts breedbandluidspreker, toonregeling vliegwielaandrijving en ingebouwde antenne voor alle bereiken.

Sierlijke kast van perststof in de afmetingen 538 × 341 × 240 mm.

Van dit apparaat bestaan twee uitvoeringen, nl. met en zonder afstemmoog; beide typen zijn tevens leverbaar in gelijkstroom/wisselstroom uitvoering.

Egmont 53 — een meer gevoelige 6/9 krings constructie met 4 golfbereiken (FM-band — kort — midden — lang) en 8 buizen in 11 functies. Het onderscheidt zich verder nog door zwaardere luidspreker, variabele handbreedte en

Nora Egmont 53

de optisch instelbare toonregeling. Ook in dit toestel een voor alle bereiken benutbare inbouwantenne.

Behalve in wisselstroomuitvoering tevens leverbaar met U-buizen voor universele voeding en ondergebracht in een gepolitoerd notenhouten kast met 560 × 373 × 257 als afmetingen.

Imperator 53 — deze constructie wordt gekarakteriseerd door een buizenbezetting van 10 stuks plus seleengelijkrichter, 6 golfbereiken, dubbel luidsprekersysteem, separaat instelbare UKG-schaal, optisch instelbare klank-

Nora Imperator 53

kleur d.m.v. een 6-standen schakelaar, een van 3.5 tot 10 kHz regelbare m.f. band, extra gevoelige voorversterkertrap voor UKG-ontvangst, toetsenschakelaar voor bereikinstelling, 8 afgestemde kringen voor AM en 11 voor FM.

Bovendien is dit apparaat ook nog leverbaar in een uitvoering met balanseindtrap.

Notenhouten kast in 630 x 427 x 313 mm formaat.

Golfbereik: UKG — KG I, II en III — MG en LG.

Netspann.: 110—220 V.

H.D.O.

Schaub „Exquisit” is een eenvoudige 6-krings wisselstroomsuper voor ontvangst van korte-, midden- en langegolf. Fadingcompensatie over 2 trappen, m.f.

Schaub „Exquisit”

filter, continu instelbare toonregelaar, freq. afhankelijke tegenkoppeling en aansluitingen voor extra luidspreker en gramfoon.

Kast van bruin bakeliet 375 × 250 × 160 mm.

Buizen: 6BE6 — 6BA6 — 6AV6 — 6AQ5 en seleengelijkrichter.

Netspann.: 110/127/150/220 V — verbruik ca. 33 Watt.

Schaub „Koralle”

Schaub „Koralle” volgt eenzelfde inrichting, echter aangevuld met het afstemmoog EM 71 en een physiologische volumeregeling. Ook wordt hierin een wat zwaardere luidspreker toegepast en is dit toestel uitgevoerd in notenhouten kast.

De afmetingen zijn: 440 × 290 × 205 mm.

„TERA-TAFEL” (Televisie-Radiotafel)

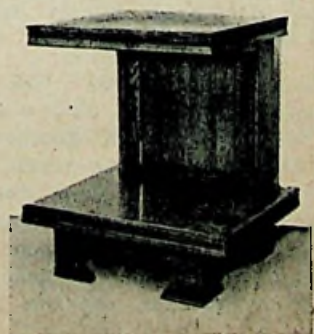
Dit meubel, uitgevoerd in zwaar eikenhout, leverbaar in blank, Old Finish en Gothisch. Levering direct van fabriek

Nadere inlichtingen worden U gaarne verstrekt

P. de BOER - WASSENAAR

MACHINALE HOUTBEWERKING

Lange Kerkdam 115a - Telefoon 3282 (K 1751)

Het beëindigen van een Arbeidsovereenkomst

door *W. A. F. Leenaerts,*

PL.V. DIRECTEUR VAN HET GEWESTELIJK ARBEIDSBUREAU NIJMEGEN

(Voortzetting van het artikel in „Radiowereld” no 2)

Degene, die aan de Directeur van het bevoegde arbeidsbureau toestemming heeft gevraagd om de arbeidsovereenkomst te mogen beëindigen tegen de wil van de andere partij in (het verbreken van de arbeidsovereenkomst geschiedt door degene, die de toestemming gekregen heeft; de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau geeft alleen *toestemming om de arbeidsovereenkomst te verbreken*), heeft daarbij uitvoerig zijn motieven aangegeven. Deze nu worden ter kennis gebracht van de andere partij (die bezwaren heeft gemaakt tegen het beëindigen). Dit kan geschieden:

a) door middel van een formulier, dat hem door 't arbeidsbureau wordt toegezonden en waarop hij zijn bezwaren kan kenbaar maken. Hij moet dat formulier dan binnen een op dat formulier aangegeven tijd aan de Directeur van het Arbeidsbureau terugzenden. Als hij daaraan niet voldoet, kan die Directeur aannemen dat de werknemer alsnog met het aangevraagde ontslag accoord gaat.

b) door de tegenpartij op te roepen op het Arbeidsbureau. Aan die oproep moet natuurlijk gevolg worden gegeven; mocht betrokkene op de aangegeven dag en/of uur verhinderd zijn, dan moet hij daarvan terstond bericht geven aan het arbeidsbureau en vragen om aanwijzing van 'n andere dag en/of uur.

c) door op het werk (fabriek) de tegenpartij te bezoeken. Als een der ambtenaren van het arbeidsbureau op het werk komt om b.v. de arbeider te „horen”, dan zal dat moeten geschieden zonder dat de patroon of iemand namens de patroon daarbij aanwezig is.

Maar hoe het „horen” ook geschiedt, steeds moet alles worden verteld of worden geschreven wat als bezwaar naar voren kan worden gebracht. Bedenk dat de beslissing op het verzoek van de ene partij meestentijds genomen wordt op grond van de „schriftelijke” verklaringen, die zijn ingediend.

Nu kan het ook mogelijk zijn dat

het nodig is beide partijen tezamen te „horen” als uit het „hoor” (van de ene partij) en het „wederhoor” (van de andere partij) blijkt, dat tussen beiden grote verschillen bestaan. Het arbeidsbureau zal dan moeten trachten uit het hoor en wederhoor van beide partijen een juist inzicht te verkrijgen van de stand van zaken.

De eerste taak van de arbeidsbureau-man is te trachten patroon en arbeider tot elkaar te brengen, hetzij door de patroon ervan te overtuigen, dat hij beter de ontslagaanvraag kan intrekken, hetzij door de werknemer er van te overtuigen, dat hij het beste doet toch met het ontslag accoord te gaan; in het laatste geval zal de arbeider voor het „accoord” moeten tekenen ten overstaan van de ambtenaar van het arbeidsbureau.

De Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau mag geen beslissing nemen als niet gehoord zijn:

a) *de arbeidsinspectie;*

b) *de ontslagcommissie, die aan ieder arbeidsbureau verbonden is.*

De door de ambtenaar van het arbeidsbureau samengestelde stukken van „hoor” en „wederhoor” en waarin dus alles wat beide partijen naar voren hebben gebracht staat vermeld, worden door de Directeur van het Arbeidsbureau (Gewestelijk of bijkantoor) voorgelegd aan de beide hierboven onder a) en b) genoemde instanties.

Indien een of beide partijen meent (menen) de bezwaren tegen het ontslag beter dan de betrokken ambtenaar persoonlijk naar voren te kunnen brengen bij de Directeur van het Arbeidsbureau en de beide genoemde instanties, dan kan hij aan de Directeur van het Arbeidsbureau vragen om zelf zijn bezwaren te mogen kenbaar maken in de vergadering, die vrijwel wekelijks door de Directeur

van het Arbeidsbureau met de Arbeidsinspectie en de ontslagcommissie wordt gehouden. Over het algemeen zal aan dat verzoek zeker gevolg worden gegeven.

Opgemerkt wordt dat de Arbeidsinspectie over het algemeen alleen maar aanwezig is bij de behandeling van ontslagzaken op het Gewestelijk Arbeidsbureau en niet op het bijkantoor.

(Wordt vervolgd).

Winkelzaken in Engeland mogen later sluiten

Bij regeringsbesluit is wijziging gebracht in de voor geheel Engeland geldende regeling dat winkels om 6 uur hebben te sluiten (eens per week om 7.30 uur) en werd de ordening van de winkelsluiting overgedragen aan de gemeentebesturen, onder toekenning van de vrijheid om de verplichte sluitingstijd op 8 uur 's avonds te stellen, met een eens per week tot 9 uur verlengde koopavond. De „liberalisatie” is alleen dan toe te staan als tweederde van de plaatselijke winkeliers voorstander is van de latere sluitingstijd, maar behoeft niet per se alle branches te omvatten. Met 288 stemmen vóór en 265 tegen werd het besluit dezer dagen door het Lagerhuis aangenomen, waar het speciaal bij Labour op sterk verzet stuitte.

Het is vooral in de sector duurzame verbruiksgoederen en luxe artikelen dat men van een langer geopend houden der winkelzaken betere bedrijfsuitkomsten verwacht, uiteraard in hoofdzaak bij de grotere middenstandszaken en magazijnen. De kleinere winkelier, zwevend tussen de noodzaak van een grotere inspanning en zijn angst voor een nieuwe verslaving aan Koning Klant, staat er echter zeer aarzelend tegenover.

ERRES

KY 529
(zonder FM-unit)
f 495.-

KY 529 FM
(met ingebouwde
FM unit)
f 595.-

VERHOOGT UW OMZET

De nieuwste Erres radio KY 529 (all wave) in magistraal hoogglans gepolitoerde notenhouten kast en de mogelijkheid een FM-unit in te bouwen, zal zeker ook in Uw zaak alle aandacht trekken. Zorgt dat U dit toestel kunt tonen en demonstreren!

R.S. STOKVIS & ZONEN N.V.

**E. J. DIE IPOEIL
GRONINGEN**

REPARATIES IN DRIE DAGEN KLAAR

SPECTRA - COLOR

de ideale afteken- en merkvlloeistof maakt uw blauw-
druk op het metaal, leverbaar in 10 kleuren.

RID - O - RUST

voorkomt roest, vernietigt roest — hoe diep ook
ingevreten; toepassing door dompeling of kwasten.

FA A. KALSBECK, Flamingolaan 20, Assen, Tel. 2187.

Wij fraisen voor U

WORMTANDWIELTJES

van Celleron, voor
electrische en veren-motors
in één week gereed.

Stuurt u ons de as met het
oude raadje. Is het oude
raadje niet aanwezig, dan
de gehele motor. - De prijs
bedraagt f 5.— per stuk.

J. de Hooge & Zonen

Westeinde 176 - Den Haag
Telefoon 320389.

Donkere maanden..

Korte dagen, lange nachten -
de ideale tijd voor mannen
der duisternis. Grote stijging
van het aantal inbraken.
Verminder Uw risico door
kostbaarheden en waarde-
papieren veilig op te bergen
in een **SAFELOKET**

**NEDERLANDSCHE
MIDDENSTANDBANK N.V.**

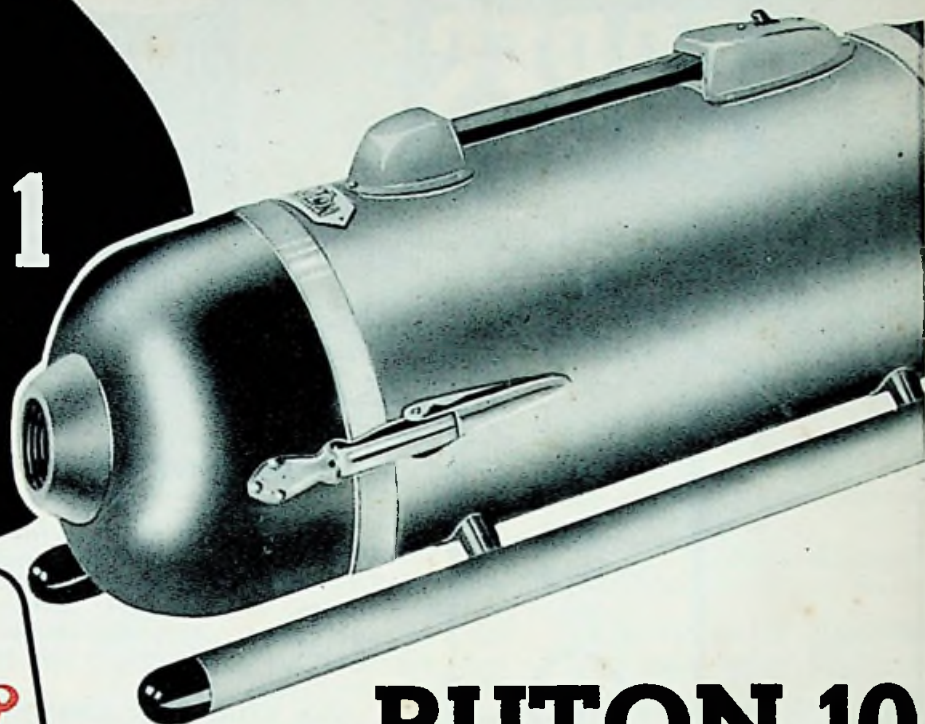
ruim 100 vestigingen in Nederland

**Adverteren
doet verkopen**

Er is
maar 1
nr. 1

RUTON 10

De kwaliteitsmachine met de krachtige motor, groot zuigvermogen, hoog rendement en bovendien technisch goed geconstrueerd.

Door het publiek gevraagd en door U met succes verkocht!

Thans met draaibare hulpstukken.

Zuigmond draaibaar en geheel van lichtmetaal, daardoor sterk en niet breekbaar.

Voorzien van glijers en rubber dradenopnemers.

Daar
draait
het
om!

→ Nog steeds

f 135.-